

REFERAT kontaktforum psykiatriområdet d. 13-09-2012

Mødedato Torsdag d. 13. september 2012 kl. 13:30

Mødested Psykiatriens Hus, mødelokale 0-41, Falkevej 5, 8600 Silkeborg

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af referat.....	3
Mødeplan for 2013.....	4
Orientering om årsberetning fra Det Psykiatriske Patientklagenævn Midtjylland 2011.....	5
Orientering om tilsagn fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse til fire ansøgte puljer fra satspu	7
Orientering om ventelistestatus for voksenpsykiatrien og børne- og ungdomspsykiatrien opgjort pr.	9
Status på ny psykiatriplan for Region Midtjylland.....	11
Orientering om medicinforbrug i socialpsykiatriske boformer.....	12
Gensidig orientering.....	15

Punkt 1: Godkendelse af referat

1-00-2-09

Resume

Godkendelse af referat fra møde den 22. juni 2012 i psykiatrimøde.

Det indstilles,

at psykiatrimøde godkender referatet fra mødet den 22. juni 2012.

Sagsfremstilling

Der vedlægges referat fra møde i det regionale kontaktforum for psykiatri den 22. juni 2012 til godkendelse.

Beslutning

Referatet blev godkendt.

Bilag

Referat af møde 22. juni 2012 - psykiatrimøde

Punkt 2: Mødeplan for 2013

1-00-2-09

Resume

Der fremlægges forslag til mødeplan for 2013 for det regionale kontaktforum på psykiatriområdet.

Det indstilles,

at mødeplan for 2013 for det regionale kontaktforum på psykiatriområdet godkendes.

Sagsfremstilling

Det foreslås, at det regionale kontaktforum på psykiatriområdet holder tre møder i 2013.

Der foreslås følgende mødeplan:

- Torsdag den 7. februar 2013 kl. 13.00-16.00
- Mandag den 10. juni 2013 kl. 13.00-16.00
- Mandag den 7. oktober 2013 kl. 13.00-16.00.

Beslutning

Mødeplanen for det regionale kontaktforum på psykiatriområdet for 2013 blev godkendt, således, at der afholdes følgende møder i 2013:

- Torsdag den 7. februar 2013 kl. 13.00-16.00
- Mandag den 10. juni 2013 kl. 13.00-16.00
- Mandag den 7. oktober 2013 kl. 13.00-16.00

Det blev samtidig besluttet, at mødet den 7. februar 2013 holdes i retspsykiatrien i Århus.

Punkt 3: Orientering om årsberetning fra Det Psykiatriske Patientklagenævn Midtjylland 2011

1-31-72-32-12

Resume

Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen Midtjylland har afgivet sin årsberetning for 2011. Antallet af klager har siden 2008 været støt faldende, men fra 2010 til 2011 viser beretningen, at flere patienter har benyttet sig af muligheden for at klage over tvang og at flere har fået helt eller delvist medhold i klagen, ofte begrundet i mangler ved proceduren, herunder utilstrækkelig dokumentation.

Det indstilles,

at orienteringen tages til orientering.

Sagsfremstilling

Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen Midtjylland har afgivet sin årsberetning for 2011. Der gives her en kort orientering om hovedpunkterne i årsberetningen samt overvejelser om årsager til stigningen herunder orientering om, hvorledes der følges op på rapporten.

Patientklagenævnet har i 2011 modtaget i alt 275 klagesager. Heraf har nævnet realitetsbehandlet 235, svarende til 25 % flere sager end i 2010. En sag kan rumme flere klagepunkter og dermed flere afgørelser. Der er således i 2011 truffet i alt 406 afgørelser, hvilket er ca. 30 % flere end i 2010.

Brug af tvang

Antallet af personer, der har været udsat for tvang, har været nogenlunde stabilt i perioden 2009-2011. Antallet af tvangsforanstaltninger er samlet set steget en smule fra 2010 til 2011, men ligger stadig væsentligt under niveauet i 2009. Især anvendelsen af fysisk magt, herunder tvangsfiksering, er fra 2009 til 2011 reduceret svarende til 11 %.

Denne udvikling skal bl.a. ses i lyset af de målrettede indsatser, der lokalt og på landsplan finder sted med henblik på at forebygge og reducere brugen af tvang.

Stigningen i antallet af klager kan derfor ikke entydigt forklares med stigende brug af tvang. Det må konstateres, at flere patienter har valgt at benytte sig af den retssikkerhedsgaranti, der ligger i muligheden for at få prøvet beslutninger om tvang.

Omgørelser

I 67 af Patientklagenævnets 406 afgørelser i 2011 går afgørelsen ud på, at en beslutning om tvang tilsidesættes (omgøres) helt eller delvist. Det svarer til en samlet omgørelsesprocent på 16,5, hvilket omtrent er som niveauet i 2009, men væsentligt højere end i 2010, der udmærkede sig ved en omgørelsesprocent på kun 10,9. Omgørelsesprocenten er især steget vedrørende tvangsfiksering og tvangsmedicinering.

I relation til omgørelserne vedrørende tvangsfiksering drejer fem af i alt 14 sig om tilsidesættelse af en bæltefiksering i sin helhed. Hvis alene sådanne "rene" tilsidesættelser blev lagt til grund, ville omgørelsesandelen i 2011 være 8,7 %. De resterende ni tilsidesættelser vedrørende tvangsfiksering kan tilskrives mangelfuld dokumentation.

I forhold til omgørelserne vedrørende tvangsmedicinering er kravene til dokumentation for motivering for frivillig behandling samt kravene til information om behandlingen blevet skærpet. Afdelingerne har i en række tilfælde ikke i tilstrækkelig grad kunnet dokumentere, at disse skærpede krav er blevet efterlevet.

For at imødegå omgørelser på grund af utilstrækkelig dokumentation har Statsforvaltningen i 2011 belyst forskellige dokumentationskrav over for regionerne i forbindelse med udsendelsen af en vejledning om håndtering af klager til Det Psykiatriske Patientklagenævn. Region Midtjylland vil i den forbindelse gennemgå egne skriftlige vejledninger på området med henblik på yderligere præciseringer og suppleringer.

Fremmøde

Det fremgår af årsberetningen, at der i 2011 har været tilbagefald i fremmødet blandt patientrådgiverne. Regionsrådet opfordrede i 2009 Statsforvaltningen til at sætte fokus på den dengang lave deltagelse på 70,5 %. Deltagelsesprocenten steg herefter til 80,5 i 2010, men faldt i 2011 tilbage på 74. Nævnet vil derfor på ny sætte fokus på problemstillingen og følge op på udviklingen ved forskellige tiltag.

Beslutning

Det regionale kontaktforum drøftede årsberetningen fra Det Psykiatriske Patientklagenævn i Midtjylland.

Claus Graversen orienterede om, at regionen bruger årsrapporten som en hjælp til at udpege fokusområder.

Kontaktforum påpegede, at det er meget vigtigt at reglerne omkring dokumentation overholdes.

Orienteringen blev taget til orientering.

Bilag

Årsberetning 2011 for Psykiatrisk Patientklagenævn Midtjylland

Punkt 4: Orientering om tilsagn fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse til fire ansøgte puljer fra satspuljeaftalen 2012-15

1-30-73-25-07

Resume

Region Midtjylland har fået tilsagn til fire ansøgte puljer fra satspuljeaftale 2012-15. Der gives her en kort orientering om puljeprojekterne og den videre proces.

Det indstilles,

at orienteringen tages til orientering.

Sagsfremstilling

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har den 5. juli 2012 udmøntet midlerne til fire puljer fra satspuljeaftalen 2012-15 på psykiatriområdet.

Region Midtjylland har fået tilsagn til fire ansøgte puljer. For de fire puljer er der samlet set søgt om 107,6 mio. kr., mens ministeriet har givet tilsagn om i alt 88 mio. kr. Midlerne permanentgøres efter endt projektperiode.

Der er givet tilsagn til følgende puljer:

A. Pulje til styrkelse af den nære psykiatri

Projekt: "Etablering af mobilt psykoseteam".

Projekt: "Subakut visitationsenhed/ SAVE i regionspsykiatrien".

Der er søgt om og tildelt 20,5 mio. kr.

B. Pulje til hurtigere hjælp til børn og unge med psykiske sygdomme

Projekt: "Børne- og ungdomspsykiatrisk vurderings- og rådgivningsprojekt".

Der er søgt om og tildelt 24,3 mio. kr.

C. Pulje til styrket psykiatrisk indsats for dobbeltdiagnosticerede

Projekt: "Styrket indsats over for patienter med dobbeltdiagnoser i Region Midtjylland".

Der er søgt om 12,9 mio. kr. og tildelt 11,9 mio. kr.

D. Pulje til flere sengepladser i psykiatrien

Projekt: "Sengeafsnit med 11 psykiatriske sengepladser".

Der er søgt om 49,9 mio. kr. og tildelt 31,3 mio. kr.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse præciserer i de fire tilsagnsskrivelser enkelte mindre justeringer, som Region Midtjylland skal udføre som betingelse for modtagelse af puljemidlerne. Administrationen fremsender ultimo august reviderede projektbeskrivelser til ministeriet for ansøgningerne vedrørende Styrkelse af den nære psykiatri, Hurtigere hjælp til børn og unge samt Styrket indsats for dobbeltdiagnosticerede.

I forhold til Pulje til flere sengepladser i psykiatrien er der to præmisser for udbetaling af puljemidlerne. Den første er, at der ikke må nedlægges sengepladser i den fireårige periode, hvor projektet løber. Den anden præmis er, at Region Midtjylland selv skal bevilge anlægsmidler til den i projektet planlagte ombygning og renovering. Regionsrådet har besluttet at give et foreløbigt tilsagn om accept af midlerne, idet administrationen samtidig bemyndiges til at gå i dialog med ministeriet om betingelserne for at modtage satspuljemidlerne.

Region Midtjylland sendte den 1. marts 2012 ansøgninger til ministeriet til i alt fem puljer, hvoraf der er kommet svar i forhold til de fire ovennævnte puljer. I forhold til den femte pulje; Pulje til styrket samarbejde mellem behandlingspsykiatrien og almen praksis (shared care) forventes svar fra ministeriet i august-september 2012.

Beslutning

Orienteringen blev taget til orientering.

Punkt 5: Orientering om ventelistestatus for voksenpsykiatrien og børne- og ungdomspsykiatrien opgjort pr. 30. juni 2012

1-00-2-09

Resume

Der orienteres om udviklingen i ventelisterne for perioden april til juni 2012 for såvel voksenpsykiatrien som børne- og ungdomspsykiatrien. Tendensen til reduktion i ventelisterne inden for både voksenpsykiatrien henholdsvis børne- og ungdomspsykiatrien er fortsat med udgangen af juni måned.

Det indstilles,

at orienteringen tages til orientering.

Sagsfremstilling

Venteliste - voksenpsykiatrien

Fra april til maj 2012 er den samlede venteliste inden for voksenpsykiatrien reduceret med 23 personer, så i alt 1.612 personer pr. 31. maj 2012 ventede på at blive udredt/behandlet.

Tendensen til reduktion i ventelisterne inden for voksenpsykiatrien er fortsat med udgangen af juni måned 2012, hvor der kan konstateres et yderligere fald på 58 ventende personer. Den største reduktion kan konstateres blandt patienter, der har ventet i over to måneder.

Der er således i perioden 30. april til 30. juni 2012 tale om en videreførelse af den reduktion i den samlede venteliste, der blev påbegyndt omkring årsskiftet. Der er dermed tale om et skifte i forhold til den stigningstendens, som ventelisten til behandling/udredning i voksenpsykiatrien siden begyndelsen af 2011 ellers har udvist. Reduktionen kan blandt andet tilskrives de tiltag, der er iværksat netop med det sigte at nedbringe ventelisten.

Venteliste - børne- og ungdomspsykiatrien

Fra april til maj 2012 er den samlede venteliste til børne- og ungdomspsykiatrien reduceret med 29 personer.

Reduktionen er fortsat i perioden maj til juni måned 2012, hvor det kan konstateres, at yderligere 48 færre børn venter på udredning/behandling.

Pr. 30. juni 2012 venter 547 børn og unge på at blive udredt og behandlet. Det største fald i perioden maj til juni ligger hos de børn og unge, der har ventet længst, det vil sige i to til tolv måneder. Den overordnede nedadgående tendens er dermed fortsat.

Beslutning

Det regionale kontaktforum drøftede ventelistestatus for voksenpsykiatrien og børne- og ungdomspsykiatrien og tilkendegav, at det er positivt, at ventelisterne viser en nedadgående tendens.

Der var desuden en drøftelse af mulighederne for at benytte privathospitaler ved lange ventetider.

Orienteringen blev taget til orientering.

Bilag

Venteliste opgjort 31. maj 2012

Venteliste opgjort 30. juni 2012

Punkt 6: Status på ny psykiatriplan for Region Midtjylland

1-00-2-09

Resume

Der orienteres om status på arbejdet med den nye psykiatriplan for Region Midtjylland.

Det indstilles,

at orienteringen tages til orientering.

Sagsfremstilling

På mødet den 22. juni 2012 i det regionale kontaktforum for psykiatriområdet blev der orienteret om status på arbejdet med den nye psykiatriplan for Region Midtjylland.

Arbejdet med ny psykiatriplan for Region Midtjylland er politisk forankret i det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde. Udvalget har i august 2012 drøftet første udkast til den nye psykiatriplan.

Efter planen vil forslaget til ny psykiatriplan blive forelagt regionsrådet den 26. september 2012, hvorefter den sendes i høring. Psykiatriråd vil således få mulighed for at drøfte forslaget til ny psykiatriplan på mødet den 27. november 2012.

Beslutning

Forslaget til ny psykiatriplan for Region Midtjylland er nu klar til godkendelse i forretningsudvalget og regionsrådet. Planen vil herefter blive sendt til høring.

Det regionale kontaktforum vil få lejlighed til at drøfte forslaget til psykiatriplan på mødet den 27. november 2012.

Orienteringen blev taget til orientering.

Punkt 7: Orientering om medicinforbrug i socialpsykiatriske boformer

1-00-2-09

Resume

På baggrund af Sundhedsstyrelsens rapport fra august 2012 Tilsyn med medicineringen på landets botilbud, plejecentre og -hjem har Knud Kristensen fra De9 bedt om, at kontaktforummet får en status på medicinforbruget i boformer i Region Midtjylland.

Det indstilles,

at orienteringen tages til orientering.

Sagsfremstilling

På baggrund af Sundhedsstyrelsens rapport fra august 2012 Tilsyn med medicineringen på landets botilbud, plejecentre og -hjem har Knud Kristensen fra De9 bedt om, at kontaktforummet får en status på medicinforbruget i boformer i Region Midtjylland.

Sundhedsstyrelsens rapport Tilsyn med medicineringen på landets botilbud, plejecentre og -hjem vedlægges.

Administrationen har på den baggrund udarbejdet nedenstående orientering.

Baggrund

En ny udredning fra Sundhedsstyrelsen "Tilsyn med medicineringen på landets botilbud, plejecentre og plejehjem" konkluderer, at ledelser på botilbud og plejehjem har behov for større viden om medicinering, og at de læger, der ordinerer medicinen, skal stramme op på deres praksis.

Udredningen viser desuden, at Sundhedsstyrelsens vejledninger om medicinering ofte ikke bliver fulgt, at der i mange tilfælde ikke bliver udarbejdet en plan for behandlingen, og at der ikke foreligger en plan for systematisk vurdering af effekt, bivirkninger og komplikationer ved medicineringen.

Fakta om undersøgelsen samt national opfølgning

Undersøgelsen omfatter i alt 2.138 botilbud og plejehjem/-centre. Heraf er 92 botilbud og plejehjem udtaget til nærmere undersøgelse, fordi de havde det største forbrug af antipsykotiske lægemidler, antidepressiv medicin og benzodiazepiner i forhold til landsgennemsnittet.

26 af de 92 steder, som ikke umiddelbart kunne begrunde et højt medicinforbrug, blev udvalgt til at modtage tilsynsbesøg ved embedslægen. Undersøgelsens konklusioner omhandler henholdsvis de 92 udtagne botilbud og plejehjem og 165 patientjournaler og sygeplejefaglige optegnelser, som blev gennemgået ved de 26 tilsynsbesøg.

Som følge af udredningen vil Sundhedsstyrelsen sætte fokus på:

- samarbejdet mellem læger og bosteder,
- revidering af "Vejledning om behandling med antipsykotiske lægemidler over 18 år" fra 2007 og "Vejledning om behandling med antidepressiva" fra 2000, og
- lægers behandling med antipsykotiske lægemidler, antidepressiv medicin og benzodiazepiner.

Region Midtjylland – ikke en del af undersøgelsen

Ingen af Region Midtjyllands botilbud/institutioner har modtaget et tilsynsbesøg, hvilket betyder, at et eventuelt højt medicinforbrug kan begrundes.

Region Midtjylland - udvikler kvaliteten vedr. medicin håndtering

Som en del af arbejdet med Dansk Kvalitetsmodel på det sociale område er der netop udarbejdet en fælles regional retningslinje om medicin håndtering på Region Midtjyllands sociale tilbud og institutioner.

Kravene i retningslinjen lægger sig tæt op ad vejledninger fra Sundhedsstyrelsen ("Korrekt håndtering af medicin - et værktøj for plejehjem, hjemmeplejen og bosteder" fra 2011 og Vejledning nr. 9429 af 30. juni 2006 om ordination og håndtering af lægemidler).

Retningslinjen stiller krav om skriftlige procedurer for samarbejdet med behandlende læger angående arbejdsgange ved ordinationer, kommunikation om observationer og ordinationer samt en årlig gennemgang af hver enkelt beboers medicin. Desuden skærper retningslinjen kravene til medarbejdernes kompetencer og dokumentation af medicin håndteringen.

Psykiatri- og socialledelsen i Region Midtjylland har drøftet rapporten fra Sundhedsstyrelsen og besluttet,

- at der udarbejdes et notat, der beskriver, hvad der konkret er gjort i Region Midtjylland,
- at der foretages en opfølgning på implementering af retningslinjen vedrørende medicin håndtering på sociale tilbud og institutioner omkring årsskiftet, og
- at der gennemføres en undersøgelse vedrørende medicinering af borgere i botilbud, der også har en tilknytning til den ambulante psykiatri.

Beslutning

Claus Graversen redegjorde indledningsvis for, at der ikke indgår botilbud eller institutioner drevet af Region Midtjylland i Sundhedsstyrelsens rapport, idet Sundhedsstyrelsen ikke har fundet et ubegrundet højt medicinforbrug på regionens boformer.

Claus Graversen orienterede desuden om, at Region Midtjylland tidligere og uafhængigt af rapporten har udarbejdet en ny fælles retningslinje om medicin håndtering på regionens sociale tilbud og institutioner, og at der vil blive lagt stor vægt på at sikre implementeringen af retningslinjen.

Knud Kristensen orienterede om, at Danske Handicaporganisationer har gennemført et projekt, hvor sociale tilbud og institutioner har fået tilbudt hjælp fra farmaceuter til at gennemgå medicinforbruget. Rapporten om projektet vedlægges.

Ralph Jørgensen orienterede om, at regionens tilsyn på det sociale område har påpeget mangler i medicin håndteringen på en stor del af regionens sociale tilbud.

Det regionale kontaktforum understregede vigtigheden af korrekt registrering og dokumentation i forbindelse med medicin håndtering.

Orienteringen blev taget til orientering.

Bilag

Sundhedsstyrelsens rapport Tilsyn med medicineringen på landets botilbud, plejecentre og -hjem

Punkt 8: Gensidig orientering

1-00-2-09

Sagsfremstilling

Gensidig orientering.

Beslutning

Anders Vistisen orienterede om det netop indgåede budgetforlig i Region Midtjylland og om konsekvenserne for psykiatrien af budgetforliget.

Knud Kristensen orienterede om, at der er Psykiatri-topmøde den 6. oktober 2012 på Frederiksberg Gymnasium. Temaet i år er Dialogen i fremtidens psykiatri.

Ralph Jørgensen orienterede om, at ”En af os”-kampagnen har ligget lidt stille de sidste par måneder, da koordinatoren er på barselsorlov. Der er nu ny bemanning på kampagnen. Det blev samtidig nævnt, at kampagnens deltagelse på Skanderborg Festivalen var en stor succes.

Ralph Jørgensen orienterede desuden om, at Bedre Psykiatri indgår i et nyt brobygger-projekt vedrørende HPU finansieret af Socialstyrelsen.

Claus Graversen orienterede om, at tilfredshedsundersøgelserne i psykiatrien efter det nye koncept netop er startet op.

Claus Graversen orienterede desuden om, at kommissionen vedrørende Blåkærgård-sagen forventer at afholde en pressekonference i slutningen af september 2012, hvor de vil præsentere deres rapport om sagen.